DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)
den 14 juni 2001 *

I mål C-84/00,

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av R. Wainwright, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Republiken Frankrike, företrädd av K. Rispal-Bellanger och S. Seam, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: franska.

angående en talan om fastställelse av att Republiken Frankrike har åsidosatt sina skyldigheter enligt artikel 30 i EG-fördraget (nu artikel 28 EG i ändrad lydelse) genom att inte tillåta att ädelmetallarbeten härrörande från andra medlemsstater som anges ha en finhalt om 999 tusendelar saluförs i Frankrike, trots att en sådan finhalt är allmänt förekommande i handeln,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden C. Gulmann samt domarna F. Macken och J.N. Cunha Rodrigues (referent),

generaladvokat: J. Mischo,

justitiesekreterare: R. Grass,

med hänsyn till referentens rapport,

och efter att den 22 mars 2001 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Europeiska gemenskapernas kommission har, genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 7 mars 2000, med stöd av artikel 226 EG väckt talan om fastställelse av att Republiken Frankrike har åsidosatt sina skyldigheter enligt artikel 30 i EG-fördraget (nu artikel 28 EG i ändrad lydelse) genom att inte tillåta att ädelmetallarbeten härrörande från andra medlemsstater som anges ha finhalten 999 säljs i Frankrike, trots att en sådan finhalt är allmänt förekommande i handeln.

Gemenskapslagstiftningen

2 Av artikel 30 i fördraget följer att "[k]vantitativa importrestriktioner samt åtgärder med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan medlemsstaterna, om inte annat föreskrivs nedan".

Den nationella lagstiftningen

3 I artikel 521 i code général des impôts, allmänna skattelagen, i dess lydelse enligt lag nr 94-6 av den 4 januari 1994, genom vilken garantilagstiftning om ädelmetaller samt tulltjänstemäns befogenheter att kontrollera vissa personers

administrativa ställning införts (JORF av den 5 januari 1994, s. 245, nedan kallad CGI), föreskrivs följande:

"Den som tillverkar guldarbeten eller arbeten som innehåller guld, silver eller platina omfattas av garantilagstiftningen i detta kapitel. Detta gäller inte bara deras egen tillverkning, utan även arbeten som de låtit tredje man utföra för deras räkning med material som tillhör dem. Även personer som säljer sådana arbeten som härrör från andra medlemsstater inom Europeiska unionen och från tredje land, eller företrädare för dessa, omfattas av denna lagstiftning."

4 I artikel 522 CGI föreskrivs följande:

"De tillåtna finhalterna för guldarbeten eller arbeten som innehåller guld samt de tillåtna finhalterna för silver- eller platinaarbeten är följande:

a) 916 tusendelar och 750 tusendelar för guldarbeten. 585 tusendelar och 375 tusendelar för arbeten som innehåller guld.

b) 925 tusendelar och 800 tusendelar för silverarbeten.

c) 950 tusendelar, 900 tusendelar och 850 tusendelar för platinaarbeten.

..."

Det administrativa förfarandet

5 Kommissionen gjorde, genom skrivelse av den 20 december 1988, den franska regeringen uppmärksam på de problem som enligt kommissionens uppfattning vissa bestämmelser i den franska regleringen om import och försäljning av ädelmetaller i Frankrike utgjorde i förhållande till artikel 30 och följande artiklar i fördraget.

6 Den franska regeringen uppgav i sitt svar av den 15 juni 1989 att den hade för avsikt att vidta olika åtgärder på det förevarande området, vilka delvis skulle ta hänsyn till de anmärkningar som framförts av kommissionen.

7 Den 23 april 1991 riktade kommissionen en formell underrättelse till Republiken Frankrike, vilken besvarades av den franska regeringen den 6 augusti 1991.

8 Genom skrivelse av den 18 januari 1994 föreslog kommissionen den franska regeringen olika lösningar för att lösa tvisten mellan dem.

9 Den 22 februari samma år tillhandahöll de franska myndigheterna kommissionen en kopia av den ovannämnda lagen nr 94-6.

10 Eftersom kommissionen inte var helt nöjd med de argument som utvecklats i svaret på den formella underrättelsen och de lagstiftningsåtgärder som vidtagits, avgav den genom skrivelse av den 10 juli 1996 ett motiverat yttrande med stöd av

artikel 169 i fördraget (nu artikel 226 EG), i vilket Republiken Frankrike påstods åsidosätta sina skyldigheter enligt gemenskapsrätten genom att inte tillåta försäljning i Frankrike av ädelmetallarbeten härrörande från andra medlemsstater under de benämningar som dessa arbeten har i sitt ursprungsland samt med de angivelser av finhalter som används i detta land, trots att sådana finhalter är allmänt förekommande i handeln. Kommissionen uppmanade Republiken Frankrike att inom två månader från delgivningen vidta nödvändiga åtgärder för att följa det motiverade yttrandet.

11 De franska myndigheterna svarade, i skrivelse av den 21 augusti 1996, att finhalten 999 utan svårighet skulle kunna införas i den franska lagstiftningen. Vad gällde skyldigheten att i detaljhandeln under beteckningen "guld" sälja arbeten som har en finhalt av 916 och 750 tusendelar guld samt under beteckningen "guldlegering" sälja arbeten som har en finhalt av 585 och 375 tusendelar guld, stred den inte, till skillnad från vad kommissionen påstått, mot de gemenskapsrättsliga kraven.

12 Kommissionen begärde, i skrivelse av den 8 januari 1997, att den franska regeringen skulle överlämna ett förslag om införande av finhalten 999 i den franska lagstiftningen. Vad gäller begränsningen av användningen av beteckningen "guld" för arbeten som har en finhalt om 916 eller 750 tusendelar, påpekade kommissionen att denna utgjorde ett sådant hinder av den fria rörligheten för varor som, enligt artikel 30 i fördraget, var förbjudet.

13 De franska myndigheterna inkom, genom skrivelse till kommissionen av den 6 februari 1997, med ett förslag till reglering som syftade till att införa finhalten 999 i den franska lagstiftningen. De franska myndigheterna vidhöll

däremot sin ståndpunkt vad gällde anmärkningen angående den åtskillnad mellan benämningar som skall göras vid försäljningen av arbetena beroende på om de har en finhalt om mer eller mindre än 585 tusendelar.

14 Kommissionen meddelade, i skrivelse av den 16 april 1997, den franska regeringen att fördragsbrottsförfarandet vilandeförklarats, i avvaktan på att det tillkännagivna förslaget till ändring av allmänna skattelagen, som syftade till att införa finhalten 999, antas. Kommissionen gjorde samtidigt ett förbehåll angående frågan om vilka benämningar som skall användas vid försäljning.

15 Den franska regeringen meddelade, genom skrivelse av den 19 augusti 1997, kommissionen att bestämmelserna, som syftade till att tillåta finhalten 999 för guld, silver och platina, enligt den franska regeringens beräkning skulle träda i kraft den 1 januari 1998.

16 De franska myndigheterna överlämnade den 21 januari 1998 ett förslag till lagtext till kommissionen som bland annat föreskrev godtagande av finhalten 999 tusendelar. Genom skrivelse av den 5 mars 1998 meddelade de franska myndigheterna kommissionen att denna nya text hade inkorporerats i det lagförslag om ändring och förenkling av reglerna om direkt beskattning och andra jämställda regler som skulle framläggas i parlamentet för omröstning under det första halvåret 1998.

17 Kommissionen påpekade slutligen, i skrivelse av den 31 maj 1999, för de franska myndigheterna att det ifrågavarande lagförslaget, enligt kommissionens uppgifter, fortfarande inte blivit uppsatt på parlamentets dagordning. Kommissionen begärde följaktligen att den franska regeringen skulle tillse att förslaget snarast möjligt antogs samt att klara uppgifter skulle överlämnas till kommissionen i det avseendet. Denna skrivelse lämnades obesvarad.

18 Under dessa omständigheter har kommissionen väckt förevarande talan.

Prövning i sak

19 Kommissionen har gjort gällande att artiklarna 521 och 522 CGI strider mot artikel 30 i fördraget i det avseendet att de förhindrar försäljningen i Frankrike av ädelmetallarbeten som i ursprungslandet försetts med finhalten 999 och som lagligen tillverkas och säljs i andra medlemsstater.

20 Kommissionen har påpekat att tvingande hänsyn till gott handelsskick inte kan rättfärdiga förbudet att sälja varor med en viss finhalt, vilka importerats från en annan medlemsstat och vilka inte uppfyller kraven i den medlemsstat som importerar varorna, när produkter med den finhalten lagligen eller enligt gott handelsskick traditionellt tillverkas och säljs i den medlemsstat där varorna har sitt ursprung (se särskilt dom av den 13 november 1990 i mål C-269/89, Bonfait, REG 1990, s. I-4169, och dom av den 15 september 1994 i mål C-293/93, Houtwipper, REG 1994, s. I-4249). Konsumentskyddet skulle för övrigt kunna tillgodoses på andra sätt som inte hindrar den fria rörligheten för varor.

21 Enligt kommissionen bör de franska myndigheterna tillåta, om inte samtliga finhalter som vanligtvis är tillåtna i övriga medlemsstater, så i vart fall de finhalter som vanligtvis används i handeln och som på intet sätt är till skada för konsumentskyddet och för ett gott handelsskick. Kommissionen har härvid särskilt avsett de finhalter som finns uppräknade i bilaga 1 till förslag till rådets direktiv om ädelmetallarbeten 93/C 318/06 (EGT C 318, 1993, s. 5), i dess

lydelse enligt förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ädelmetallarbeten 94/C 209/04 (EGT C 209, 1994, s. 4). Kommissionen har betonat att finhalten 999 finns upptagen i denna bilaga, som innehåller de finhalter som används i medlemsstaterna, med undantag för de finhalter som är så näraliggande att de kan skapa förvirring hos konsumenterna.

22 Enligt kommissionen skulle den målsättning avseende konsumentskydd som eftersträvas genom den franska regleringen inte äventyras vid ett införande av finhalten 999, eftersom det finns en överensstämmelse med de finhalter som redan är allmänt erkända. De franska myndigheterna kan dessutom fortfarande kräva att samtliga uppgifter om finhalter anges tydligt, bland annat genom etikettering eller vid skyltningen.

23 Den franska regeringen har, som svar på denna anmärkning, påpekat att den till kommissionen har överlämnat ett förslag som syftar till att finhalten 999 tusendelar skall införas i den franska lagstiftningen samt att den, dock med beaktande av bundenheten till regeringens och parlamentets tidsschema, anstränger sig för att detta förslag skall genomföras med kortast möjliga dröjsmål.

24 Det skall noteras att sådana hinder för den fria rörligheten för varor som i avsaknad av en harmonisering av lagstiftningarna följer av det förhållandet att det på varor från andra medlemsstater, där de lagligen tillverkas och säljs, tillämpas bestämmelser rörande de villkor som sådana varor skall uppfylla (till exempel avseende benämning, form, storlek, vikt, sammansättning, utformning, märkning och förpackning), utgör åtgärder med motsvarande verkan som är förbjudna enligt artikel 30 i fördraget. Detta gäller även om bestämmelserna tillämpas utan åtskillnad på alla varor såvitt de inte kan motiveras av ett mål av allmänt intresse som går före kravet på fri rörlighet för varor (se särskilt dom av den 20 februari 1979 i mål 120/78, Rewe-Zentral, "Cassis de Dijon", REG 1979, s. 649, punkt 14, svensk specialutgåva, volym 4, s. 377, och domen i det ovannämnda målet Houtwipper, punkt 11).

25 I förevarande mål står det klart att den omtvistade regleringen utgör ett hinder för handeln inom gemenskapen genom att den förbjuder försäljning i Frankrike av ädelmetallarbeten med finhalten 999 härrörande från andra medlemsstater där de lagligen tillverkas och säljs.

26 Den franska regeringen har för övrigt inte åberopat några hänsyn till allmänintresset som skulle kunna rättfärdiga detta hinder.

27 Kommissionens talan skall följaktligen anses vara välgrundad.

28 Det skall därför konstateras att Republiken Frankrike har åsidosatt sina skyldigheter enligt artikel 30 i EG-fördraget genom att inte tillåta att ädelmetallarbeten härrörande från andra medlemsstater som anges ha finhalten 999 säljs i Frankrike.

Rättegångskostnader

29 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att Republiken Frankrike skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Republiken Frankrike har tappat målet, skall denna stat förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

följande dom:

1) **Republiken Frankrike har åsidosatt sina skyldigheter enligt artikel 30 i EG-fördraget (nu artikel 28 EG i ändrad lydelse) genom att inte tillåta att ädelmetallarbeten härrörande från andra medlemsstater som anges ha finhalten 999 säljs i Frankrike.**

2) **Republiken Frankrike skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Gulmann Macken Cunha Rodrigues

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 14 juni 2001.

R. Grass

Justitiesekreterare

C. Gulmann

Ordförande på tredje avdelningen